GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 11. **Joi, 9|21 Februariu** **1878.**

Declaratiunea lui Bismarck.

Brasiovu, in 20 Februariu 1878.

Asiadér' a vorbitu si principele de Bismarck. Respunsulu ce l'a datu in siedinti'a de eri a camerei germane la interpellatiunea deputatului Bennigsen asupra politicei orientale a guvernului germanu, nu va surprinde, decatu numai pe acei'a, cari se amageau cu speranti'a, ca marele cancelariu se va opune, fia si numai pentru unu singuru momentu, planuriloru colegului seu dela Petersburgu, pentru nu sciu ce interesse ale unuia séu altuia statu, séu pentru ochii frumosi ai Europei tractatului de Parisu.

Cu mare incordare asteptau mai cu séma oficiosii nostri pronunciarea cuventului decisivu de catra poterniculu siefu alu cabinetului germanu, pe care nu incéta alu incarcá cu laude, trambitiandu in lumea larga, ca au cea mai mare incredere in politic'a lui. Germani'a, diceau ei, nu va suferi cá interessele vitale ale Austro-Ungariei se fia periclitate prin procederea unilaterala a Russiei, principele de Bismarck va fi acel'a, care va sci aplaná tóte neintielegerile intre Russi'a si imperati'a nóstra. Speranti'a guvernamentaliloru nostri, ca Bismarck le va face inca tóte bune, era mai eri alaltaeri la culme si corespondentii diuarieloru oficióse telegrafau din Berlinu, ca Germani'a nu mai incéta a face pressiunea cea mai energica asupra Russiei in favorulu Austro-Ungariei, ca in urm'a acestei pressiuni ar' fi facutu Russi'a concessiunea, cá si acele stipulatiuni, cari voru atinge interessele specifice austro-ungare se fia supuse decisiunei congressului europeanu si alte multe de aceste.

Si ce respunsu lea datu Bismark adoratoriloru si lingusitoriloru poterei sale? Elu isi spala manile cá Pilatu declarandu ca basele pacii nu alteréza nicidecumu interessele Germaniei intr'unu asemenea gradu, incatu se se véda silita a esi din reserv'a ei. „Cereti dela Gèrmani'a se intervina pentru voi contra Russiei? Acést'a nu-o va face niciodata. Germani'a va mediuloci sinceru si cumu se cuvine intre marile poteri, dér' nu voiesce se faca pe arbitrulu in Europ'a".

Celu ce a potutu fi in dubiu vreodata asupra adeveratei directiuni a politicei germane póte acuma se invetie cevasi din declaratiunea acést'a a principelui Bismarck. „N'avemu astadi nici cea mai mica causa se ne contrariamu cu Russulu, cu vechiulu nostru amicu si aliatu." Eca in pucine cuvinte simburele discursului lui Bismarck cumu ni l'a transmisu telegrafulu.

Intemplarea a voitu cá totu in diu'a aceea se respunda si guvernulu austriacu la o interpellatiune din senatulu imperialu. Ministrulu-presiedinte Auersperg a declaratu, ca unele stipulatiuni ale baseloru pacii nu se potu uni nici-decumu cu interessele monarchiei austro-ungare. Basele pacii atingu prea puçinu interessele Germaniei, dise de alta parte Bismarck, dér', adause cu precautiune, departe de noi, cá se intervenimu cu mai multu, cá cu-o vorba buna pentru interessele periclitate ale altoru state amice.

La ce statu s'a potutu gandi óre Bismarck, candu a esprimatu aceste, déca nu la Austro-Ungari'a? Contelui de Andrásy nu i-a succesu dér' a provocá interventiunea amicului seu Bismarck in favorulu interesseloru austriace. Situatiunea incepe se se chiarifice din di in di, dér' nicidecumu nu ne aréta conturi prietinóse, nu vedemu nici unu semnu imbucuratoriu pentru viitoriu, totulu ni se presinta intr'o colóre posomorita.

Ce-i cu Vidinulu?

Intrebarea acést'a si-o voru fi pus'o pana acuma negresitu multi din cetitorii nostri, vediendu, ca despre cetatea Vidinului nu mai scriemu nimica. Dér' le vomu spune spre mangaiere, ca tóta romanimea este in nesciintia despre sórtea, ce a reservat'o armistitiulu vergurei cetati de pe malulu dreptu alu Dunarii. Pana astadi s'a potutu constatá numai aceea, ca Vidinulu nu s'a predatu inca, ca ostilitatile au incetatu, dér' trupele romane nu au ocupatu cetatea, ci stau pe locu si astépta ce voru mai decide dieii in Olimpu.

Nu de multu amu fostu publicatu o corespondintia de pe campulu de resbelu, care ne a descrisu impresurarea cu succesu a Vidinului din partea armatei romane. In 26 Ianuariu, candu ni s'a tramisu acea scrisóre, romanii sperau, ca din nouele positiuni eluptate voru poté bombardá Vidinulu astfeliu, incatu turcii voru fi siliti a predá cetatea. Speranti'a acést'a a si fostu intemeiata pe situatiunea reala, in care se aflá Vidinulu dupa impresurare. In dilele ultime ale lui Ianuariu artileri'a romana tocmai incepuse a bombardá infricosiatu Vidinulu. Puçine dile póte si turcii ar' fi fostu siliti se redice stégulu albu. Dér' actiunea decisiva a artileriei a fostu intrerupta prin ordinulu ce s'a datu dupa inchiaierea armistitiului in 31 Ian. n. la tóte comandele din Bulgari'a, cá se sisteze neamenatu ostilitatile. Diferite telegrame anuntiau pe atunci, ca conformu conditiuniloru armistitiului armatele impresuratórie voru ocupá fortaretiele respective din Bulgari'a, ca trupele romane voru intrá prin urmare in Vidinu si Belogragicu, ér' russii in Rusciucu si Silistra. Nimicu nu s'a intemplatu pana acuma din tóte aceste. Dupa o scire privata, ce amu primit'o din Bulgari'a, trupele romane inca in 15 l. c. bivuacau in giurulu Vidinului, asteptandu ordinile ulterióre, care se decida odata, déca se intre séu nu in Vidinu. Se speru, ca in cateva dile se va resolvi cestiunea intr'unu feliu. Se póte dér', cá in momentulu, candu scriemu, ordinulu decisivu se fia deja datu. Scirea telegrafica adusa si de noi in Nr. trecutu, dupa care armat'a romana ar' fi plecatu deja din Bulgari'a, spre a se concentrá in Romani'a mica, nu s'a adeveritu pana acuma din partea oficiala romana, nu este eschisa dér' inca ocuparea Vidinului de catra trupele romane.

Foile din Romani'a multa vreme nu au mai scrisu nimicu despre armat'a dela Vidinu. Publiculu romanu nu mai scie ce se créda si a inceputu a se ingrigi mai cu séma de candu a vediutu, ca Russi'a incepe a practicá din nou vechile sale apucaturi clandestine. „Romanulu" de Dumineca vine in fine se rumpa tacerea. Elu ne spune, ca Vidinulu, si chiaru Rusciuculu si Silistri'a pentru aceea nu s'au predatu inca pana astadi, pentru-ca se astépta comunicarea oficiala a conditiuniloru armistitiului din urmatórele cause: „Diplomati'a cabinetului din St.-Petorsburg se temea, cá nu cumva rapedea comunicare a conditiuniloru impuse celoru biruiti se inasprésca séu chiaru se schimbe cu totulu politic'a altoru cabinete. Pe candu, din contra, lucrandu cu incetulu, potea se spere a deprinde pe nesimtite pe adversarii sei cu resolutiunile ce cugeta se iè si se ajunga pana in cele din urma la recunóscerea unoru fapte indeplinite. In fine Angli'a amenintiá de multu cu resbelu. Voiá dér' Russi'a se aiba timpulu de a vedé lamuritu ce mersu iau impregiurarile." Mai departe scrie numit'a fóia: „Deóre-ce conditiunea ocuparii Vidinului de catra ostirea romana erá lamuritu aretata in comunicarea facuta dela cuartirulu generalu alu armateloru russe, nu mai potea se fia vorba, din nici unu punctu de vedere, de a urmá lupt'a in contra unei cetati, a carei predare era hotarita si care nu mai asteptá, decatu comunicarea conditiuniloru predarii, spre a le esecutá." Accentuandu mai departe, ca totu pentru intardiarea comunicarii conditiuniloru predarii, nu s'au predatu pana acuma nici Rusciuculu, nici Silistri'a russiloru, dice: „Se mai fimu dér' rabdatori, nici se ne descuragiamu si desgustamu, nici se hranimu sperantie temerarie, séu se ne promitemu in sine totu feliulu de succese si glorii; ca-ci acést'a e totu atatu de periculosu cá si descuragiarea, cá si neincrederea in sene, in poterea, in viitoriulu natiunei sale." — Din tóte aceste se vede numai, ca situatiunea Romaniei façia cu armistitiulu si conditiunile lui nu s'a lamuritu inca si ca guvernulu 'si da tóta silinti'a de a aplana lucrulu, numai cestiunea aceea fatala a Basarabiei de nu ar' fi! —

Conclav'a.

Cine cunósce poterea istorica si preste totu insemnetatea Papei in lumea catholica, va intielege indata, ca precum alta-data asiá si astadi dupa infrangerea poterei lumesci a Papei si dupa redicarea infallibilitatii sale la dogma, alegerea successorelui lui Piu IX pe tronulu pontificiloru romani este de cea mai inalta importantia. Nu va fi deci fora interessu nici pentru cetitoriulu romanu de a cunósce celu puçinu in lineamente principali institutiunile referitórie la alegerea canonica a Papei.

Mai inainte de a intrá in detaiuri, premitemu aici, ca Conclav'a pentru alegerea noului Papa s'a deschisu, precum se anuncia, inca luni in 18 Februariu. Conclave se numesce atatu localitatea pentru alegerea Papei, catu si adunarea electorale insasi.

Vorbindu despre alegere, se nasce de sine intrebarea, ca cine esercita dreptulu electoralu activu si passivu? In tempii cei de antai ai crestinetatii alegerea Papei se facea de catra clerulu din Rom'a; mai tardiu incepura a esercitá acestu dreptu de alegere si preotii din comunele vecine, ba chiaru si poporulu credintiosu din Rom'a si giuru. Inse acestu modu de alegere deveni cu tempulu cu atatu mai nepracticu si chiaru periculosu pentru unitatea basericei catholice, cu catu sfer'a credintiosiloru si respective a alegatoriloru se largi mai multu, ca-ci nu odata s'a intemplatu de s'au alesu cate duoi Papi. Si potemu afirmá, ca numai impregiurarea, ca la inceputulu seculului alu treilea s'au alesu duoi Papi anume Hipolitu si Calixtu, a produsu sism'a in baseric'a Romei. Pentru aceea inca Pap'a Nicolau II. s'a vediutu necessitatu la anulu 1059 a investi cu dreptulu electoralu activu si pasivu numai pe cardinali. Acést'a dispositiune fundamentale se sustiene si in diu'a de adi.

Numerulu cardinaliloru este sieptedieci, inse nu tóte aceste posturi sunt astadi ocupate, ci numai 64, intre cari 38 italiani si 26 de alte nationalitati, 6 posturi sunt vacante. Acesti 70 si respective 64 de cardinali voru avé astadi se aléga pe noulu Papa.

Dupa invocarea spiritului santu, care se tiene de regula in biseric'a santului Petru séu eventualu in capel'a sixtina din Vaticanu, cardinalii imbracati in mantelle violete se ducu duoi cu duoi in incaperile pregatite pentru Conclava. Aici sunt arangiate pentru fia-care cardinalu cate duóe chilii, si adeca un'a pentru cardinalu, alt'a pentru secretariulu seu. Aceste chilii sunt numerisate si se impartu prin sorti. Arangiamentulu este simplu si uniformu in fia-care chilia: unu patu, o mésa si duóe scaune. Dupa-ce intra cardinalii in Conclava, se retragu cu totii in capel'a de scrutiniu, unde se tiene o rogatiune comuna, se cetescu tóte bullele referitórie la alegerea Papei si cardinalii jura a observá cu sanctitate acele bulle. Cu deosebire jura fia-care, ca la casu, candu ar' fi alesu elu de Papa, nu va instrainá si cedá nimicu din drepturile si bunurile bisericei.

In diu'a acést'a ori si cine póte se védia chiliele cardinaliloru pana sér'a tardiu. Intr'aceste se ié juramentu dela functionarii Conclavei, cari au se jure, ca nu va esi din gur'a loru nici unu cuventu cu privire la alegere. Sér'a se trage apoi unu clopotu anumitu, care face se se departeze toti

cei nechiamati. Afara de cardinali si secretarii loru remanu inca in incaperile Conclavei: sacristanulu capellei papali, care de regula este unu episcopu in partibus din ordulu augustiniloru, unulu séu mai multi maiestrii de ceremonia, unu subsacristanu, unu confessoru, care nu-i ertatu se fia iesuitu, duoi medici, unu chirurgu, unu farmacistu (apothecariu) cu duoi asistenti, vr'o duoi barbieri, unu zidariu, unu masariu si vr'o cativa servitori. Dupa aceea se incuia usi'a Conclavei cu doue chei pe din laintru si cu alte doue pe din afara, apoi camarierulu insoçitu de trei cardinali si de maiestrulu de ceremonii, cu faclii aprinse cercetéza, cá nu cumva se se fi ascunsu vre unu nechiamatu. In fine se cercetéza, déca pórt'a principala e in cuiata bine si apoi despre tóta acésta inspectiune se face reportu. Intrarile se zidescu tóte pana la un'a, pe care potu se intre cardinalii, cari venindu din tieri departate s'au intardiatu. In usi'a dela intrarea acést'a se afla si o ferêstra, care se deschide de cate-ori vinu delegati anumiti dela vre unu guvernu séu altulu, spre a impartesi vr'o solia dela guvernulu loru. Afara de acést'a mai sunt si alte usitie, pe unde se procura mancarea si beutur'a.

Demanétia toti cardinalii iesu la rogatiune in capella, unde inaintea altariului e o mésa si in giurulu ei scaunele pentru votanti. Votarea se intempla asiá, ca fia-care cardinalu scrie numele seu susu pe siedula, dupa aceea indoiesce aceea parte a siedulei si o sigiléza. De desuptulu siedulei scrie o sentintia din scriptura séu vre unu motto si unu numeru, si apoi érasi indoiesce acea parte a siedulei si o sigiléza. La mediloculu siedulei scrie apoi numele acelui cardinalu, pentru care vré se voteze, inse scrisórea trebue se fia catu se va poté mai sucita, cá se nu se cunósca. In fine indoiesce tóta siedul'a si apoi o pune pe o tava (patena) ce se afla pe unu pocalu acoperitu pe més'a de langa altariu. Dupa aceea ingenunchia si dupa o scurta rogatiune se redica si jura a alege pe acel'a, care inaintea lui D-dieu va trebui se fia alesu, apoi scutura siedul'a de pe tava in pocalu.

Dupa incheiarea votarei se incepe numerarea voturiloru. Trei cardinali citescu unulu dupa altulu numele din mediloculu siedeleloru, éra ceilalti toti facu insemnari. Siedulele citite se insira pe unu firu de atia si se pastréza pana sér'a. Déca unu cardinalu intrunesce doue din trei parti mai multu cu unulu, atunci acel'a se considera de alesu; la din contra sér'a se face votare noua, inse asiá, cá nici unulu se nu mai voteze pentru acelasi, pentru care a votatu demanétia; pentru aceea se frangu sigilele de pe siedule, cá se se constate, déca unulu si acelasi votantu n'a votatu cumva de doue ori in aceeasi di pentru acelasi candidatu. Déca alegerea nu succede nici sér'a, atunci siedulele se ardu si demanéti'a se incepe alegerea din nou.

Déca alegerea succede, atunci celu mai teneru cardinalu-diaconu da unu semnu cu clopotulu si maiestrulu de ceremonie, secretariulu santului collegiu si sacristanulu intra. Cei trei cardinali, cari stau in fruntea despartiementeloru colegiului de cardinali, precumu si cardinalulu camerariu se apropia de alesulu si-lu intréba, déca primesce alegerea canonica, ce a cadiutu asupra lui? La casulu unui respunsu afirmativu cardinalulu-decanu 'lu intréba apoi, ca ce nume vré se pórte cá Papa? Primulu maiestru de ceremonii, care este secretariulu santului scaunu, ié protocolu despre tóte aceste.

Dupa aceea alesulu se duce la altariu si se róga; trece apoi dupa altariu, unde stau gat'a vestmintele papali: ciorapi albi, papuci de catifea rosia cu o cruce cusuta in auru, camesia de chiru cu dantele, mantaua rosiia cuptusita cu ermelinu si stol'a cea rosiia. Dupa-ce l'a imbracatu, alesulu Papa se intórce érasi la altariu, imparte pentru prim'a data binecuventarea apostolica, se suia apoi pe tronu si primesce adoratiunea cardinaliloru, cari in genunchi i saruta peciorulu si man'a si primescu dela elu sarutarea de pace. In fine i se baga in degetu anelulu de pescariu si apoi primulu cardinalu-diaconu se duce la logi'a cea mare, pune se sparga zidulu, ese pe balconu si spune poporului, ca s'a alesu de Papa N. N., care si-a luatu numele de N. . . . Intr'aceea s'au deschisu tóte intrarile incuiate si zidite ale Conclavei și Pap'a primesce apoi sarutarea de papucu dela: maiordomu, maresialu, dela conclavisti si prelati, dela rudeniele si amicii sei, dela magnatii de Rom'a si corpulu diplomaticu. Dupa tóte aceste cardinalulu camarieru ei predá cheile palatiului si noulu Papa intra in possesiunea inaltei sale demnitati.

Discursulu lui Gladstone.

Cu ocasiunea desbaterei asupra creditului de resbelu d. Gladstone siefulu opositiunei liberale, unulu din cei mai insemnati barbati de statu ai Angliei, a tienutu in siedinti'a dela 8 Februariu a camerei din Londr'a, urmatoriulu memorabilu discursu:

„Esista ingrigiri in privinti'a atitudinei unei din poterile ce voru luá parte la conferintia — intielegu pe Austri'a. E de neaperata trebuintia, cá ochiulu veghiatoriu alu Angliei se fia atintitu asupr'a Austriei. De 60 ani este nenorocit'a fatalitate a Austrieii, ca ori de cate-ori se pune, séu mai totdeauna, candu se pune la ordinea dilei vreo combinatiune europeana, si trebue se sté de partea unei'a séu de partea celeilalte dintre poterile in cestiune, ea, Austri'a, se afla totdéun'a de partea cea gresita. Acésta nenorocita procedere provine din principiulu de a insiste intotdeauna cá intocmirile si relatiunile popóreloru din vecinatatea ei se fia determinate de nesce impregiurari, cari sunt impreunate cu propriele ei neajunsuri din intru. N'acusu de locu pe distinsulu capu de astadi alu guvernului Austriei si nu uitu asemenea, ca actualele ambassadoru alu Austriei la Londonu, in timpulu, candu erá in fruntea guvernului austriacu, propunea si recomandá pentru resolvarea cestiunei Orientului unu planu, care facea state tributarie autonome din provinciele chrestine.

„Dér' Austri'a are se se lupte cu greutati din intru, cari asiá dicundu, o impingu se staruiésca, cá afacerile provincieloru invecinate se se reguleze intr'unu modu conformu cu nevoile sale din intru. Asiá a fostu — permita-mi-se a citá unu esemplu, si inca unulu dintre acelea, care de locu nu e lipsitu de importantia — si dupa resbelulu Crimeei, candu s'a ivitu cestiunea unirii principateloru dunarene. In acelu timpu guvernulu Austriei s'a opusu la unire, pentru-ca unirea dá statului romanu potere si taria, si din nefericire politic'a Austriei erá de-a mantiené acele provincie in neunire. Dupa convingerea mea inse, unirea principateloru a fostu cea mai buna si cea mai intielépta mesura luata de Europ'a in scopu de a regulá afacerile imperiului turcescu. Romani'a, in proportiune cu poterile ei, a fostu unu adeveratu zidu de aperare. Optsprediece luni séu mai multe, catu a duratu rescól'a impregiurulu ei, candu Serbi'a si Muntenegru erau in resbelu cu Turci'a, Romani'a nu s'a facutu culpabila de nici o turburare, ci a indeplinitu indatoririle neutralitatii. Candu Romani'a s'a aruncatu in resbelu, a facut'o, ca-ci a fostu silita. Déca inse Romani'a ar' fi fostu despartita, in locu se fia unita; déca n'ar' fi avutu se-si apere libertatea si esistinti'a s'a nationale, ar' fi fostu cu multu mai nainte atrasa in vertegiulu incurcaturiloru. Nu me sfiescu dér' a declará ca, déca in Russi'a domnescu veleitati de marire, — si eu presupunu, ca domnescu si acolo, cá si aici, cá si in ori-care alta tiéra, — eu consideru o Romania libera, c'o esistintia nationale independinte, cá celn mai bunu si celu mai tare zidu de aperare in contr'a aceloru veleitati de intindere.

„Se póte ca va deveni o Belgia in Orientele Europei, o patria a libertatii, si va fi o pedeca pentru mariri dinastice, pentru intinderi teritoriale. S'a luatu mesur'a cea mai admirabile pentru infiintiarea unei noue poteri, a unui statu liberu: inse acelu principiu a fostu cu staruintia si din tóta poterea combatutu de Austri'a. (Auditi! Auditi!) Me temu dér', ca Austri'a va face din nou o nenorocita incercare, ca, radimata pe consideratiuni stórse din relatiunile ei din intru, se ciuntésca marele daru ce este in ajunu de a se dá popóreloru subjugate din Turci'a Principiulu meu, pe care la casu oportunu 'lu voi desvoltá, este, ca Angliei nu-i e permisu a fi aliata cn Austri'a pentru asemenea scopuri. (Cheers! — Se traiésca!) Speru inse, ca Austri'a, acumu dupa-ce a facutu esperiintia cu constitutiunea ei, a renunciatu la acele idei; déca inse n'ar' fi asiá, atunci multe glasuri se voru redicá in acésta camera, pentru cá se impedece unu reu, pentru care póte n'ar' fi de vina vre-o parere gresita a guvernului, dér' pe care elu ar' fi póte nevoitu se'lu tolereze. Parerea mea e, ca noi nu ne potemu aliá nici cu o alta potere, cá se micsioramu pentru popórele subjugate darulu, pe care Russi'a si Turci'a s'au indatoratu a-li'lu dá la sfersitulu resboiului."

Reproducemu in estrasu dupa „Press'a" o important'a sorisóre a domnului locotenentu-colonelu I. Alecsandri, fostu aginte diplomaticu alu Romaniei la Parisu si Londonu, adresata principelui Gorciacoff, relativa la retrocessiunea Basarabiei:

„Bucuresci, 25 Ianuariu 1878.

„Altetia! Doue semtiemente opuse au insemnatu intr'unu modu neschimbatoriu natur'a reporturiloru, ce au esistatu intre potermiculu imperiu alu Russiei si modest'a nóstra tiéra. Noi n'amu uitatu nici odata, ca datorimu in mare parte gloriosiloru stramosi ai imperatorului Alecsandru II liberarea nóstra de sub dominatiunea otomana, si recunoscinti'a nóstra ar' fi nesecata, déca 1812 n'ar' fi lasatu in memori'a nóstra germenile unei nelinisce, care, reinoindu-se cu fiecare din resbóiele intreprinse contr'a Turciei, turbura astadi, mai multu decatu ori-candu, siguranti'a nóstra nationala . . . . Intielegemu intr'adeveru se nu fia indiferentu Russiei de a reclamá in posessiune gurile Dunarei, séu se voiésca a'si reservá, pentru nesce eventualitati viitórie, o intrare in Orientu, fora concursulu teritoriului nostru séu alu modesteloru nóstre fortie militari. Facemu mai cu séma omagiele nóstre semtiementului inaltu, care indemna pe Majestatea S'a a voi se stérga din analele Augustei Sale Case pana si suvenirulu singurei desmembrari ce a suferitu imperiulu.

„Dér' respectulu nostru, principe, nu póte inabusi in noi semtiementulu interesseloru nóstre celoru mai vitale; si tocmai din caus'a inalteloru previsiuni, cari coprindu retrocesiunea Basarabiei, suntemu datori la rendulu nostru, Alteti'a Vóstra se ne permita a 'i-o spune aici lealmente, a luá mesuri contr'a unei schimbari, din nenorocire possibila, in semtiementele personale ale Imperatului, cá si in acelea ale Russiei, si a dori in consecintia, cá se remanemu stapani pe gurile nóstre dela Dunare, si a invocá printr'acést'a ivindu-se casulu, o asistentia contr'a unei agressiuni a Russiei. Prin elu insusi, din punctulu de vedere economicu vorbindu, teritoriulu, ce ni s'a restituitu in 1856, n'are decatu o importantia relativa; din punctulu de vedere strategicu, elu posede pentru noi o importantia fórte mare, ca-ci de siguru din caus'a gureloru Dunarei constitue o fruntaria din cele mai apreciabile intre ambele state, mai alesu déca libertatea stremtoriloru pentru tóte poterile ne lasa facultatea unei asistentie, pentru ór'a fatala, candu Russi'a ar' pune esistenti'a nóstra in periculu.

„Semtiementele personale ale Majestatiei Sale, façia cu noi, sunt cunoscute, si lealitatea angagiamenteloru sale a fostu totudéun'a mai pre susu de ori-ce banueli; ratiunea de statu inse, Principe, este cate odata mai poternica decatu vointi'a imperatiloru si esistinti'a umana are marginile ei. Ilustrulu istoricu alu consulatului si alu imperiului reportédia o intretienere intersssanta, care avù locu intre Tiarulu Alexandru si Imperatulu Franciscu, la congressulu din Vien'a si care se resuma in aceste cateva cuvinte: „Alesandru, respundiendu aliatului seu, ca lealitatea cunoscuta si incercata a caracterului seu ar' trebui cu tóte acestea se asicure pe poporulu austriacu; — „Dá, replica Imperatulu Franciscu, lealitatea prinçiloru este de siguru o garantia; dér' o fruntaria buna are unu pretiu si mai mare."

„Veti binevoi dér', Altetia. a ne permita noue, cari suntemu atatu de slabi, de a urmá façia cu Russi'a, care este atatu de poternica, inaltulu invetiamentu, ce invocamu aici, si a solicitá dela Alteti'a Vóstra cá se binevoiésca a ecsaminá inca, déca din punctulu de vedere reciprocu alu interesseloru de statu, caus'a nóstra nu trebuie se intréca pe aceea ce guvernulu imperialu intielege a face se prevaleze astadi."

Dupa aceste pune intrebarea, ca prin ce cale guvernulu russescu ar' voi se esecute acestu straniu proiectu de retrocedare a Basarabiei? Nu sunt decatu doue. Ar' poté Russi'a se stipuleze in tratatulu de pace, ca acést'a retrocedare se face de-a-dreptulu de catra Turci'a, neluandu in séma nici dreptulu si nici consimtiementulu romaniloru. O stipulatiune de asemenea natura ar' trebui se se baseze, fatalmente, pe supositiunea, ca Romani'a n'a incetatu nici unu momentu de a face parte integranta din imperiulu otomanu. „Intr'o asemenea hypotesa vomu cutezá a Ve intrebá: Cu cine a inchiaiatu Conventiunea dela 4/16 Aprilie baronulu Stuart, lucrandu in numele guvernului imperialu? Cu rebeli, fora indoiéla, dupa cumu sublim'a Pórta n'a incetatu a ne calificá in notele sale si tocmai acolo este, fora indoiela — se ne permita Alteti'a Vóstra a-o spune — secretulu abtienerei guvernului imperialu de a recunósce chiaru in diu'a de 30 Aug. independinti'a nóstra atatu de scumpu cumperata de soldatii nostri inaintea Plevnei." Nu póte fi inse nicidecumu in interessulu Russiei cá se se dica, ca pactulu dela 4/16 Aprile a fostu unu actu de felonia din partea romaniloru.

A dou'a cale ar' consistá in inchiaiarea unui tratatu, in care am renuntiá noi insusi de buna voia la posessiunea unei provincii, ce circumstantiele istorice ne-au facut'o mai scumpa decatu ori-care alta. „Altetia, asemeni sacrificii nu se impunu decatu prin compensatiuni ecuivalente, séu prin violentia."

Dér' se pretinde, ca cedarea Basarabiei a fostu promisa guvernului imperialu inainte de Conventiune. Demnitatea nóstra nu érta inse de a admite, ca guvernulu romanu se fi uitatu intr'unu asemenea gradu datoriile sale. . . . Russi'a n'are se ne ofere intr'unu modu ratiunabilu nici-o compensatiune ecuivalenta, pentru unu sacrificiu atatu de mare. Nici Dobrogea, nici teritoriulu Vidinului, nici alte parti din Bulgari'a nu ne potu despagubi. Altuceva a fostu cedarea Savoiei, facuta de contele de Cavour imperatorelui Napoleonu III. Compensatiunea a fostu aci mare. Unitatea Italiei, Lombardi'a, Toscan'a s. c. l. Apoi Savoi'a era francesa si acuisitiunile Piemontelui erau italiene. Cu tóte aceste

ilustrulu Cavour nu fù scutitu de cuventulu de tradare.... Dupa cumu vedeti, Altetia, retrocesiunea de buna voia a Basarabiei ar' aduce pentru noi, in acelasi timpu, o desmembrare lipsita de ori-ce compensatiune acceptabila, pericululu unitatiei nóstre nationale, in fine perderea afectiunei Europei, cu retragerea garantiiloru, pe cari se rédiama de douedieci ani esistenti'a nóstra cá statu.

„Intr'o situatiune atatu de critica pentru tiér'a nóstra, permiteti-ne a face unu ultimu apelu la sagacitatea si spiritulu Altetiei Vóstre de justitia. Russi'a lui Alecsandru alu II este prea puternica, pentru a face din retrocesiunea Basarabiei unu punctu de onóre, care ar' deveni o lovitura de mórte pentru Romani'a. Cá teritoriu este o simpla fóia, cadiuta din arborulu giganticu, care acopere unu continentu intregu. Pentru noi este patri'a.... si binevoiti a o recunósce, Altetia, acésta patria redobandita alta data fora cea mai mica grija, am rescumperat'o astadi in destulu cu sangele nostru. A ne-o reluá astadi pe calea compensatiuniloru, ni se pare lucru impossibilu in ori-ce casu, dupa cumu credemu, ca v'amu demonstrat'o. Si apoi, Altetí'a Vóstra a facutu Ea insasi impossibilu retrocedarea de bunavoia a Basarabiei: Ea ne a oferitu ruble! Acést'a este a impinge puçinu camu departe dispretiulu genului umanu. Veti fi uitatu, fora indoiéla, Altetia, ca Imperatulu a onoratu pieptulu Suveranului nostru si acel'a alu soldatiloru nostri cu cele mai nobile cruci ale Sale.

Nu Ve remane, Altetia, decatu violenti'a, pentru a ne reluá ceea-ce amu reconchisu. Intrebuinti'a-o-va contr'a aliatiloru Vostri? Se póte admite, ca unu generalu galicu a aruncatu nemilós'a „Vae Victis" strabuniloru nostrii; dér' acést'a se petrecea intre invingatori si invinsi, sunt de atunci 23 de secole. Suntemu crestini, Altetia; avemu totu acea credintia cá si poporulu russu; amu luptatu alaturi unii cu altii; suntemu aliatii Vostrii! Acestu din urma cuventu interdice ori-ce violentia in contr'a nóstra. Inaltulu spiritu alu Altetiei Vóstre nu va voi, cá „Vai de invinsi" se fia in viitoriu gravatu prin „Vai de aliati!" Alecsandru alu II si natiunea russa nu o voru permite. Binevoiti, Altetia, a primi s. c. l."

Scandalu nou in camer'a unguréscа.

Budapest'a, 16 Februariu.

Nu s'a potutu fini desbaterea generala despre legea de vama, fora cá steng'a estrema se mai provóce inca unu scandalu. Este unu sistemu óre-care in atacurile aceste temerarie ale Kossuthianiloru indreptate la fiacare ocasiune contra guvernului. Ceea-ce nu potu se scrie in diurnale, o striga in gur'a mare in parlamentu, unde fortificati inderetulu zidului imunitatii, nu se mai temu de sagetile veninóse ale procurorului. Ori-catu s'ar' sili ómenii guvernului se ié in risu espectoratiunile estravagantu ofensatórie ale neimblanditiloru Kossuthiani, crediendu, ca astfeliu le voru poté detrage tóta poterea, nu li se póte negá in impregiurarile critice de façia, candu tóte clasele poporului maghiaru sunt adéncu irritate, o seriósa insemnatate, care trebuie se puna pe ganduri pe toti patriotii, la cari prevaléza mintea rece. Eca scen'a din cestiune petrecuta in siedinti'a de eri:

Alesandru Csanády declara, ca nimicu din ceea ce au sustienutu guvernamentalii in favorulu proiectului de lege nu este adeveratu. Natiunea, dise elu, asteptá dela opositiunea stangei implinirea dorintieloru ei. Tóte sperantiele inse s'au nimicitu prin portarea de renegatu si tradarea ministrului-presiedinte Tisza si a centrului stengu. (Risete in centru. Strigari: Asia este! in steng'a estrema mare miscare.) Presiedintele: Me rogu a nu intrebuintiá asemeni espressiuni. Csanády: Dnu presiedinte nu a definitu cuventulu destulu de bine; eu diseiu tocmai, ca nu voiu se esprimu cuventulu "tradare". (Ilaritate.) Presiedintele: Eu sunt dedatu a intielege bine pe dnii oratori si de aceea am si facutu observatiunea. Csanády: Impacarea din 1867 a avutu o influiutia perniciósa asupra natiunei. A fostu o lovitura afurisita. Dér' si guvernulu ministrului Tisza este o afurisania pentru patria. (Miscare, ilaritate.) In timpurile vechisa devastatu turculu, austriaculu, moscovitulu (Risete) si serbulu tiér'a nóstra; dér' dupa a mea convictiune tóte aceste nu au avutu unu efectu atatu de stricatiosu asupra natiunei, nu in privinti'a morala, nu in cea politica si materiala, cá tradarea aceloru renegati politici indigeni, (Auditi! auditi! Risete), carora le-a incredintiatu maioritatea natiunei destinele sale. Presiedintele: De óra-ce dnu deputatu a atinsu apriatu pe membrii acestei case, (Mare miscare. Auditi!) declaru, ca-i voiu retrage cuventulu, déca va mai repetá odata aceste ofense. (Viua aprobare. Sgomotu in steng'a estrema.) Csanády (voiesce se vorbésca.) Presiedintele declara, ca nu primesce nici o contraobservare si'lu provóca, se vorbésca asia, cumu pretinde demnitatea casei. (Aprobari, sgomotu in steng'a estrema.) Csanády: Dá, onorata casa, cu tóte, ca inimicii nostri esterni ne au causatu rane sangerόse, dér' natiunei unite in amorulu de patria i-a succesu ale vindecá mai tardiu; inse ranile infipte in corpulu natiunei de acei tradatori.... (Risete, miscare sgomotósa. Se aude clopotielulu presiedintelui.) Acela, care se simte nevinovatu, nu trebuie se-o ié asuprasi — dér' care merita acést'a imputare, acela póte se-o ié asuprasi. (Sgomotu mare, ilaritate.) Presiedintele: Inca odata admonezu pe dnu deputatu, se vorbésca intr'unu tonu mai demnu, ca-ci de nu, ei voiu retrage cuventulu. (Aprobari. Sgomotu in steng'a estrema.) Csanády: Asia este, onorata casa, ranele aceste abia se mai potu vindecá. Natiunea maghiara si-a pastratu in cursu de o miia ani independinti'a, numai in dilele aceste a fostu despoiata de autonomi'a si independenti'a ei. Si deórece ministrulu Tisza, care a primitu pactulu dela 1867 si a sacrificatu drepturile natiunei, este unulu din acei'a, cari au adusu natiunea in situatiunea acést'a miserabila, sunt convinsu, ca Világos si acést'a camera, Görgei si dlu Tisza (mare sgomotu) voru fi insemnati totu pe acele trei pagine ale istoriei ungare. (Sgomotu mare. Strigari: Ascultati pe presiedintele.) Presiedintele: In sensulu regulamentului retragu cuventulu dlui deputatu. (Aplause. Sgomote in steng'a estrema.)

Madarász si Ernst Simonyi saru in aperarea lui Csanády, dicêndu, ca acest'a a spusu numai ceea-ce i-a dictatu anim'a si consciinti'a (!), dér' presiedintele Ghyczy a fostu de astadata fórte rigorosu si nu a concesu nicidecumu, cá se se mai discute asupra incidentului acestuia. Asia se asiediá apoi tristulu scandalu, cu care s'a inchiaiatu desbaterea generala asupra legei de vama. —

Oradea-mare, 10 Februariu 1878.

(Gimnasiulu de Beiusiu.) — Are dieces'a nóstra si unu Gimnasiu superioru in dominiulu episcopescu de Beiusiu. Acestu gimnasiu a fostu pururea mândri'a nóstra, a diecesaniloru, profesorii lui au fostu totudeun'a denumiti din alesii clerului, cari si-au finitu studiele loru cu celu mai bunu succesu, si decandu a regulatu episcopulu Erdélyi in anulu 1853 salariulu aceloru profesori pentru tempurile acele, nu s'au mai facutu alte imbunatatiri, desi relatiunile s'au schimbatu mai alesu in timpii de façia, ba ministeriulu a detrasu gimnasiului si cele 3706 fl. 50 cr., ce capetá cá subsidiu din fundulu studialoru. Aici dér' inca trebuie ajutoriu si inca grabnicu si mare, déca nu cumva dieces'a vré a renuntiá la institutulu acela, la vechi'a s'a mândria. Este o necessitate imperativa, cá dieces'a se faca pasi energiei la forurile mai inalte in caus'a resolvirei mai grabnice a lasamentului lui Szilágyi, si sum'a tóta (mai puçinu 20.000) ce aru obtiené de acolo dieces'a, se se adauga la fundulu gimnasialu, ca-ci prin acést'a cu 8% s'aru castigá unu venitu de 1600 fl. Si óre cass'a diecesana (50,000) fundata pentru ajutorirea preotiloru mai miseri nar' poté veni, si ea macaru si numai cu jumetate (1,200) din venitulu percenteloru sale in ajutoriulu acelui gimnasiu. Póte aru conferi dela mana pentru sustienerea institutului insusi preotii diecesei si acest'a cu atatu mai vertosu, ca profesorii, numai puçinu cá si alumnii sunt in mare parte fiii diecesei, si asia a loru e cea de antaia detorintia.

Dér mór'a de Hollodu, care astadi e posessiune episcopésca, a carei venitu inse a servitu multu timpu cá subventiune de pane pentru studentii mai miseri, nu s'aru poté intórce érasi in folosulu acelui Gimnasiu, in a carui destinatiune a fostu pana la unu tempu? Astfeliu s'aru poté castigá o suma de (1400) fl. pentru congru'a profesorala. Si óre cass'a domeniala episcopésca nu aru poté suportá o greutate de 1200 fl. in folosulu aceloru scoli vechi, pe lenga aprobarea Guvernului? Prin aceste mediulóce institutulu s'aru poté pune in stare de progresu si inflorire si amu face de rusine pe contrarii nostri ce tendu la absorbirea lui.

In sperantia, ca fratii din Crisian'a, si fratii Satumareni voru cugetá seriosu si conscientiosu asupra intrebariloru de susu le tramitu fratiésc'a mea straugere de mana.

Unu veteranu.

Diverse.

— (La sistarea comunicatiunei prin vam'a Timisiului.) Alaltaieri lumea comerciala din Brasiovu si giuru a fostu surprinsa cu scirea alarmanta, ca comunicatiunea la vam'a dela Timisiu si Branu s'a inchisu in urm'a unui ordinu telegraficu sositu dela ministeriulu din Budapest'a. Cei mai multi nu voiau se créda in seriositatea acestei sciri, dér' curundu au trebuitu se se convinga despre esactitatea ei. Directorele vamei dela Timisiu si Branu a ordonatu in adeveru, indata dupa primirea acelei depesie ministeriale, in 18 l. c. inchiderea comunicatiunei prin aceste vami, cu cuventu ca ar' fi o mesura luata contra pesteibovine (a bólei de vite), care este latita in Romani'a. Déca este se se faca vreo concessiune, vreo usiurare, fia catu de mica, comerciului de aici, interessentii trebuie se astepte cu lunile pana li se da respunsu la cererile loru; pentru unu simplu pasportu trebuie se astepte comerciantele de aci cate unu patrariu de anu; candu este inse vorba de-o mesurá prohibitiva, de-o interdi-cere, fia catu de aspra si amenintiatóre pentru comerciu, se grabescu cu micu cu mare a-o esecutá fara crutiare in 24 de óre. Asia si in casulu de façia organele respective nu s'au mai intrebatu, ca óre ce urmari potea avé o asemenea mesura si ca óre era la in realitate destulu de justificata. „Déca s'a inchisu vam'a pe la Turnu-rosiu, de ce se nu se inchida si pe la Timisiu". Asia trebuie, ca a chibzuitu d-lu ministru in casulu de façia, ca-ci, deca s'ar' fi ganditu la comerciulu Brasiovului, la impregiurarea, ca tóte marfurile pentru Romani'a trecu acuma pe la Brasiovu si Timisiu, déca ar' fi consideratu mai departe, ca trecerea viteloru cornute prin vam'a de la Timisiu este de multu oprita, ca carrele cu marfa sunt prin urmare trase totu de cai, — nu s'ar' fi grabitu cu acelu prohibitoriu. In casulu celu mai reu trebuiá se se puna unu terminu spre a se evitá daune prea mari, ca-ci sistandu-se deodata comunicatiunea s'au adunatu la ambele vami mai multe sute de carre incarcate cu marfuri si era pericolu, cá caii se péra din caus'a lipsei de fenu si de grauntie. Caraușii nu mai puçinu cá comerciantii, cari le-au incredintiatu marfurile, erau amenintiati in adeveru de-o mare crisa. Din norocire inse prohibitoriulu nu a duratu, decatu numai 48 óre. Aséra a sositu o alta depesia dela ministeriu, care ordona, cá comunicatiunea se fia érasi libera. De ce s'a luatu dér' mesur'a aceea grava, déca dupa 48 óre érasi a trebuitu se se anuleze? Ori-ca prim'a depesia a fostu reu precalculata si compusa, ori-ca a fostu reu intielésa, destulu, ca singurulu orasiu comercialu in Transilvani'a, care mai merita acestu nume, Brasiovulu, a simtitu o perdere insemnata din caus'a unei mesuri neprecugetate a directiunei de vama.

— (Din documentele istorice) remase dela repausatulu Endocsiu Hurmuzache a esitu de sub tipariu volumulu VII si s'a pusu in vendiare la librari'a Socecu din Bucuresci de catra ministeriulu instructiunei publice, sub auspiciile caruiu apare acea importanta publicatiune.

— (Casuri de mórte.) Elis'a de Bott'a nasc. Varareanu cá mama, An'a Monasterianu, nasc. Cav. de Bott'a cá sora si soçiulu ei Danielu Monasterianu, anunciа dorerós'a perdere a bravului teneru medicinistu Iosifu Cavaleru de Bott'a, care in urm'a unui morbu de peptu a repausatu in 10 Febr. a. c. in etate de 23 ani. Inmormentarea avú locu in 12 l. c. Fia-i tierin'a usióra si memori'a neuitata.

— (Dela Rom'a) se anuntia, ca lucrarile pentru conclava inaintéza repede. O multime de zidari lucra di si nópte spre a astupá usile a ridicá, pareti si a prepará astfeliu vreo 200 de chilii. Diu'a de Luni 18 l. c. era terminulu incepere Conclavei, dér' pana in diu'a acést'a abia se voru fi finitu lucrarile. — Pana in 15 l. c sosira mai toti cardinalii, lipsea numai 9, se aflau der cu totulu 55 cardinali in Rom'a. Se dice ca Conclav'a are se tiena lungu timpu deórece sunt multi „papabólii" adeca candidatii la tronulu papalu. — In 15 Febr. a avutu locu in capel'a si tina unu Requiem (parastasu) celebratu de cardinali pentru Piu IX. In mediuloculu capelei a fostu asiediatu unu catafalcu, deasupra lui o urna si pe acésta „Tiara" (corón'a tripla papala). Inscriptiunea spre altaru era: Beneficentia, ingeuio, moderatione, omnium ad sui admirationem irrexit s-a. Dupa liturgia cardinalii au mersu in sal'a consistoriului spre a primi espressiunile de condolentia ale diplomatiei Antaiu veni ambassadorulu Austro Ungariei apoi representantii Spaniei, Bavariei, Belgiului, Brasiliei s-a. Dumineca in 17 in diu'a ultima a funeraliiloru va tiené unu cardinalu unu cuventu funebru despre Piu.

— (Cruda resbunare a unui oficieru de honvedi.) Sublocotenentului dela honvedi Franciscu Tóth ei placea se bé si acést'a passiune a lui devenise totu mai mare, asia incatu se presentá si la esercitiuri intr'o situatiune mai multu iluminata, erá, cumu se dice pe la noi, de multe ori „trasnitu", ceea-ce nu se potea aduce in consonantia cu regulile disciplinei. Siefulu lui, capitanulu conte Emerich Szapáry, unu frate alu fostului ministru, observandu acést'a, l'a crutiatu multa vreme, crediendu, ca se va indreptá, dér' mai tardiu s'a vediutu silitu a admonéa pe pré setosulu sublocoteninte de repetite-ori, inse totdeaun'a c'unu tonu binevoitoriu. Intr'o di inse Toth erá beatu leuca si contele Szapáry trebui se'lu dojenésca aspru chiaru inaintea frontului, dér' in reportulu seu catra comandantu a cerutu inca ertare pentru elu. Brutalulu sublocotenentu i-a juratu din momentulu acest'a resbunare. In diminéti'a dilei urmatórie a mersu in locuinti'a contelui Szapáry. Acest'a tocmai se imbracá si se aflá in mediuloculu odaiei. Fora se dica unu cuventu scóse Toth unu revolveru de sub dolmanu si trase de doue ori in capitanu. Primulu glontiu a nimeritu, capitanulu cadiù mortu, omoritoriulu inse se puse pe calu si o luà la fuga. In diu'a urmatóriu Tóth fù prinsu in Jász-Kisér, de unde 'lu escortara la Jászberény, la loculu, unde a comisu faptulu. Cu cercetarea lui a fostu insarcinati unu majoru-auditoru, unu locotenentu-auditoru si unu locotenentu-colonelu. Toth va fi judecatu inaintea unui tribunalu de resbelu. Selbaticulu sublocotenentu este nascutu in Transilvani'a si din causa, ca erá omu crudu si se certá cu toti, nu avea nici unu prietinu in totu regimentulu.

— (Crime oribile in Bucuresci.) De candu a isbucnitu resbelulu si s'a retrasu mai tóta armat'a regulata din tiéra s'au inmultitu omorurile si furturile in Romani'a, ér' mai cu séma in capitala intr'unu modu, ce trébuie se provóce cele mai serióse ingrijiri. Departarea ostirei nu póte se fia inse singur'a causa a acestei intristatóre aparitiuni, ca-ci in Bucuresci spre esemplu, a fostu totdeauna destula militia (pompieri, gendarmi, garda, orasianésca) spre sustienerea ordinei publice si apoi nu trebuie se uitamu, ca politi'a bine organisata din capitala a functiunatu si functiunéza totu cá si mai inainte. Un'a din principalele cause, ca cu tóte aceste se comitu atatea crime, este si aceea, ca pe urm'a armateloru straine a venitu o multime de speculanti straini jidovi, armeni, greci s. c. l. cei mai multi nisce lepadaturi de ómeni cari nu se spaimanta de nimicu, candu e vorb'a de castigu. Dér' se trecemu la casurile cele mai de curundu intemplate, ce ni le relatéza „Dorabantiulu". Ecale: — Unu armeanu s'éu grecu, care locuiesce in Bucuresci, a omoritu pe mama-s'a in complicitate cu soçi'a lui, si pentru a suprimá urmele acestei ingrozitóre crime, a taiat'o in bucati, a pus'o intr'o lada si a insarcinatu pe unu carutiasiu se duca acea lada in comun'a Stefanesci, la unu Christea Greculu. Carutiasiulu luandu-si plat'a s'a dusu; dér' ajunsu la Stefanesci n'a potutu dá peste nici unu Christea Greculu, pentru ca nici nu s' afla in acelu satu unu omu cu unu asemenea nume. Atunci se intórse cu lad'a la Ferbinti de unde este, si povesti prietiniloru lui cele ce i se intemplasera. Sgomotulu ajunse pana la urechile primariului din Ferbinti, care banuindu o crima, puse de deschise lad'a, in care gasi unu cadavru in bucati si cateva haine. — „L'Orient" afla, ca criminalulu a cadiutu deja in manile justitiei, ca este armeanu de origine si fara domiciliu cunoscutu. — Alu doilea casu: Joi in 2 Febr. v. politi'a Capitalei a gasitu in putiulu (fontan'a) din curtea casei cu Nr. 61 din strad'a Lucaci unu capu de femeia si intestinele (matiele) ei legate in cate-o legatnra deosebita. D. procuroru generalu si D. primu-procuroru s'au transportatu la façi'a locului si au constatatu faptulu. Iustiti'a urmaresce acuma spre a dovedi cine e victim'a si cine autorii crimei. — Totu in aceea-si di politi'a a fostu incunosciintiata despre unu furtu comisu prin fortiarea usiei la unu preotu dela biseric'a santii Voevodi. S'au luatu 5000 lei vechi. Politi'a s'a pusu in urmarire si-a potutu prinde pe faptuitoriu care locuiesce in strad'a Tergoviste.

Sciri ultime telegrafice.

Vien'a, 18 Febr. Congressulu de pace e asiguratu. Russi'a l'a acceptatu, numai cu conditiunea inse, cá se nu se tiena in Vien'a. Se crede, ca se va tiené in Baden-Baden.

Constantinopolu, 18 Febr. Flot'a anglesa s'a departatu dela insul'a princesei pana la Mudani'a-Bai; in urm'a acést'a russii nu voru intrá in Constantinopolu.

Vien'a 19. Febr. Ministeriulu presiedinte Auersperg dise ca puuctele conditiuuiloru de pace cari nu se potu uni cu interessele Austriei sunt acele cari se refera la crearea de nou state tributare si la desdaunarea teritoriala a Romaniei si Serbiei. Congressulu fiindu la usia guvernulu nu se póte esprimá detailatu asupra cestiunei dér spera intr'o solutiune pacifica a ei.

Berlinu, 20 Febr. Principele Bismarck a mai disu, ca temerile in privinti'a Dardanelleloru sunt nefundate. Densulu nu crede, ca se va face unu resbelu europeanu, deórece atunci voru fi responsabile pentru lasamentulu Turciei acele poteri, cari voru merge contra Russiei. Germani'a voiesce cá congressulu de pace se se adune catu mai curundu. Bismarck sperézа, ca pana pe la mediuloculu lui Martie congressulu se va poté aduná.

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Decembre 1877.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin dlu George Stinge, dela romanii din Brasiovu si tramise prinçiului Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintele „Crucei rosie" la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

George Navrea jun. 3 fl., Ioanu Lupanu 2 fl. 50 cr., Stefanu Gaitanu 2 fl., Niculae Ghirincea 2 fl., Nicolae Ghighintia 1 fl., Vasilie Gradinaru 1 fl., Dumitru D. Gemulea 1 fl., Nicolae V. Barbuceanu 1 fl., George Stinghe 2 fl., Dumitru Stinghe 1 fl., Nicolae T. Stinghe 1 fl., Nicolae R. Stinghe 1 fl., Nicolae Th. Stinghe 1 fl., George D. Stinghe 1 fl., Ioanu Boeriu 1 fl., Vasile Furnica 1 fl., Vasile Fulga 1 fl., Andrei Florea 1 fl., Nicolae Navrea jun. 1 fl., Vasilie Navrea 1 fl., Vasilie Munteanu 1 fl., Constantinu Orghidan 1 fl., Nicolae Orghidan 1 fl., Ioanu Porescu 1 fl., George Gusu 80 cr., George Ardeleanu 50 cr., Dumituu Gall 50 cr., Ioanu Ghirincea 50 cr., Ioanu Loga 50 cr., Nicolae Loga 50 cr., Stefanu Pitis 50 cr., Ioanu Partiache 50 cr., George Roncea 50 cr., Nicolae Roncea 1 fl., Ioanu Stinghe 50 cr., George Stinghe 50 cr., Nicolae D. Stinghe 50 cr., George Villi 50 cr., Nicolau Villi 50 cr., Dumitru Gogonat 40 cr., Anghelu Teclu 40 cr., George Lupsanu jun. 40 cr., Ioanu Lupsanu sen. 5 tranci, Estin'a Stinghe 2 franci. Sum'a 7 franci si 40 fl. v. a.

Turd'a, Ianuariu 1878.

(Urmare.)

Din Tritulu de diosu: Mafteiu Ceclanu 20 cr., Toderu Turcu 20 cr., Pavelu Bochosiu 20 cr., Simeonu Bochosiu 20 cr., Ioanasiu Puscasiu 20 cr., Vasilie Rosc'a 10 cr., Ioanu Botosiu 10 cr., Gligoru Bochosiu 10 cr., Toderu Barbosu 10 cr., Gligorie Lazaru 10 cr., Ioanu Mischianu 10 cr., Gregoriu Tescariu, colectoru 1 fl., Gligoru Rosca 20 cr., Simeonu Rosca 15 cr., Vasiliu Rosca 5 cr., Simeonu Gitiu, curatoru si jude com. 1 fl., Iacobu Tescariu 20 cr., Dumitru Boeriu 10 cr., Anic'a Rosc'a 10 cr., Ioanu Ceclanu 20 cr., Ioanu Sirbu 30 cr., Alesandru Ratiu 40 cr., Susana Turcu 10 cr., Simeonu Rosca 15 cr., Simeonu Turcu 20 cr., Filipu Lazaru 10 cr., Simeonu Botosiu 20 cr., Anic'a Rosca 10 cr., Martonu Ventielu 30 cr., Vasilie Cosiocneanu 20 cr., Fin'a Ceclanu 1 cotu de panza, Marisca Turcu 1 cotu p., Paraschiv'a Bocosiu 1 c. p., Mari'a Bochosiu 1 c. p., Mari'a Puscasiu 1 c. p., Mariuc'a Rosc'a 1 stergariu, An'a Botosiu 1 c. p., An'a Tescariu 1 camasia si 1 c. p., Paraschiv'a Botosiu a lui Vil'a 1 c. p., Chiriana Rosc'a 1 c. p., Mariuc'a Ceclanu 1 c. p., Marisc'a Sirbu 1 c. p., Mariuc'a Mischianu 1 c. p., Mari'a Ceclanu 1 camasia, Nastasi'a Tescariu 1 stergariu, Todor'a Sirbu 1 c. p., Nastasi'a Cristureanu 1 frustu de panza, Anic'a Siageu 1 c. p., Nicolae Deacu, parochu in Teureni 50 cr., An'a Deacu, preotesa 6 merindarie, 1 stergariu si 3 coti panza. Sum'a in bani 12 fl. 34 cr. v. a.

Din Tindu dela D-siórele An'a Romontiviu 1 chilo si jum., N. Romontiviu 42 deca; dela Alesandru Gaia 56 deca scama. — Din Clusiu dela dsiór'a Iulian'a Popu 68 decagr. scama fina.

(Va urmá.) Emili'a Ratiu.

Tergulu-Muresiului, 15 Ianuariu 1878.

Onorate dle Redactoru! Venindu-mi la cunoscintia, ca unu corespondinte anonimu din Tergulu-Muresiului me suspitioneza in Nr. 46 alu fóiei „Cocosiu rosiu", ca banii adunati in folosulu ostasiloru romani raniti, nu ia-si fi tramisu la loculu competinte, ci ia-si fi folositu in lipsele casnice. Pentru-cá on. publicu cetitoriu nici pe unu minutu se nu fia sedusu de ómeni reu voitori, grabescu a-i aduce la cunoscintia, ca acea colecta s'a facutu prin mediuloculu lunei Octobre, ér' sum'a adunata de 77 fl. v. a. (specificati de amanuntulu in Nr. 101 alu „Gazetei", prin soçiulu meu Vasiliu Hossu) s'au pusu pe posta in 29 a aceleia-si luni, ce documentezu prin recepisa si prin adeverinti'a magistrului de posta alaturata ./., din care resulta invederatu, ca banii fora a stá catu de puçinu la subscris'a, s'au inaintatu la „Crucea rosia" Demetriu Ghic'a in Bucuresci cu rogarea, cá numele contribuitoriloru se se insemne in óre-care jurnalu pentru a mea legitimare. Astfeliu sta lucrulu. Deca cumva anonimulu cugeta a poté resturná drépt'a mea asertiune, ésa la lumina, eu inse pana atunci 'lu dechiaru de unu corespondinte malitiosu si mincinosu. Primiti s. c. l.

Mari'a Szebeni m. Hossu.

(Bizonylat.) Melynek erejénel fogva alulirt m. k. postahivatal hivatalosan bizonyitja: hogy fötisztelendö Hosszu László úr által mult 1877 évi Oktober hó 29-én az itteni kocsiposta feladó osztályban — a hivatalos jegyzökönyvek és kezénél lévö feladóvevény szerint — egy pénzes levél terhelve: 77 forintal valósággal feladatott e czimre: „Demetriu Ghic'a Bucuresci." — L. S. Magyar kir. Postahivatal Maros-Vásárhely, 1878 évi Ianuar hó 12-én.

Pongrácz Ferenc, kir. p.-h. fönök.

Nr. 963 ex 1878. 1—3

Publicatiune.

Presentarea principala a juniloru din cele trei clase de etate 1858, 1857 si 1856, conchiamati in comun'a orasiului Brasiovu in anulu 1878, va avé locu aci in localitatea otelului „Nr. I" in Brasiovulu vechiu in **27, 28** si **29 Martie 1878** in ordinea urmatória:

In 27 Martie 1878 la 9 óre inainte de amédiu au se se infaçisiese dupa ordinea sortiloru la loculu amintitu inaintea comissiunei asentatórie mai antaiu reclamantii, cari sunt a se visitá corporalmente despre nedestoinici'a loru de a lucrá si a-si agonisi, apoi junii clasei I de etate nascuti in anulu 1858.

In 28 Martie la 9 óre inainte de amédiu au a se presentá cei ce in 27 si 28 Martie a. c. au fostu impedecati de a se infaçiosiá si pe urma oblegatii la serviciulu militariu din locuri straine, pentru cari s'au inaintatu la acestu oficiu din partea deregatoriei locului loru natalu listele de presentare.

Acést'a se face cunoscutu celoru oblegati a se presentá, precumu si reclamantiloru spre sciintia si indreptariu, mai departe parintiloru si tutoriloru cu acea observare, cá la timpulu seu se ingrigésca, cá fiiulu respective pupilulu loru chiamatu la servitiu se corespunda la timpulu defiptu, amesuratu legei, oblegamentului seu militariu.

Brasiovu, 18 Februariu 1878.

Magistratulu cetatii.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 20 Februariu st. n. 1878.

5 % Rent'a charthia (Metalliques)	63.40	Oblig. rurali ungare	76.—
5 % Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	66.80	„ „ Banat-Timis.	77.50
Losurile din 1860	111 25	„ „ transilvane	78.—
Actiunile bancei nation.	796.—	„ „ croato-slav.	84.—
„ instit. de creditu	229.90	Argintulu in marfuri	105.62
Londr'a, 3 luni	118.50	Galbini imperatesci	5.62
		Napoleond'ori	9.48
		Marci 100 imp. germ.	58.40

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.